

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/ ๑๖๐๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 13172
รับที่(อิมล).....
29 พย. 2567
วันที่..... เวลา ๑.4๐

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

กค. 254.4
วันที่ 27.11.67
เวลา 10.30 น.

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอยกเลิกโครงการสนับสนุนยุลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และขอเสนอโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๖๘๙๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขอยกเลิกโครงการสนับสนุนยุลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และขอเสนอโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของการขอยกเลิกโครงการสนับสนุนยุลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ภายใต้มาตรการช่วยเหลือผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากการดำเนินโครงการดังกล่าวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พบข้อจำกัดและอุปสรรคในการดำเนินการ รวมถึงมีข้อร้องเรียนจากเกษตรกรจำนวนมาก ซึ่งการยกเลิกโครงการดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) แล้ว ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๒. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เป็นการจ่ายเงินให้กับเกษตรกรโดยตรงในอัตราไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกินครัวเรือนละ ๑๐ ไร่ เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทางด้านรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อันเนื่องมาจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยส่วนใหญ่ได้รับความเดือดร้อนจากราคาข้าวเปลือกตกต่ำ และขาดสภาพคล่องทางการเงินในการบริหารจัดการข้าว ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเร่งด่วนในระยะสั้น ทั้งนี้ การดำเนินการโครงการฯ ดังกล่าวควรพิจารณาให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยควรพิจารณาองค์ประกอบของโครงการให้สามารถสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร โดยในส่วนของการกอบวงเงินงบประมาณ แพล่งเงิน และแนวทางดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เห็นสมควรให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณและกระทรวงการคลังเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓. การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว เป็นการแก้ปัญหาเร่งด่วนในระยะสั้น ซึ่งการดำเนินการในระยะถัดไปควรพิจารณาดำเนินการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรกรรมและ

/อุตสาหกรรม...

อุตสาหกรรมข้าวไทยในตลาดโลก สร้างแรงจูงและผลักดันให้เกษตรกรเกิดความต้องการปรับระบบการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของผลผลิต ซึ่งการสนับสนุนในลักษณะดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าวในระยะยาว ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กำกับดูแลให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้อง หรือเพิ่มผลิตภาพการผลิต อาทิ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision Farming) การบริหารจัดการฟาร์มที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการโรค แมลง และศัตรูพืช เป็นต้น ให้คำแนะนำเกษตรกรในการจัดหาปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก ตลอดจน ติดตามและกำกับ ดูแลช่วยเหลือเกษตรกรตลอดช่วงฤดูการเพาะปลูกเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และผลักดัน ให้เกษตรกรเพิ่มผลิตภาพการผลิตให้เป็นไปตามเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ และให้มีการรายงานการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการที่มีการประเมินผลการเพิ่มระดับผลิตภาพ (Productivity) ก่อนและหลัง โครงการฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติทราบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการ สนับสนุนโครงการอื่น ๆ ในปีถัดไป

๓.๒ เร่งรัดสนับสนุนปัจจัยอื่น ๆ ที่สำคัญสำหรับการเพิ่มผลิตภาพการผลิต ได้แก่ การฟื้นฟูและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม พร้อมสร้างแหล่งน้ำใหม่ และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กันไป การฟื้นฟูทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก การวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ให้ ผลผลิตต่อไร่สูงและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของเกษตรกร การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับรายได้ โดยเฉพาะการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้อ้างอิงการผลิต/ เทคโนโลยีในราคาที่ถูกลงสำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตลอดจนการบริหารจัดการข้าวให้มีความสมดุลระหว่าง อุปสงค์และอุปทาน โดยคำนึงถึงความเพียงพอในการบริโภคภายในประเทศ เพื่อควบคุมไม่ให้ราคาข้าวตกต่ำ และช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมข้าวของประเทศ

๓.๓ การดำเนินการในระยะต่อไปควรพิจารณากำหนดเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือ (Conditional Incentive) ที่จะเป็นเครื่องมือให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพและช่วยเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการกำหนดคุณสมบัติหรือเงื่อนไขให้เกษตรกรต้องปฏิบัติเพื่อให้ได้รับ ความช่วยเหลือ เช่น การกำหนดเงื่อนไขด้านความเหมาะสมของพื้นที่การเพาะปลูกข้าวเพื่อลดพื้นที่ การเพาะปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพการผลิตการกำหนดพันธุ์ข้าวที่ เข้าร่วมโครงการเพื่อจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวไปสู่พันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูงและมีโอกาส ทางการตลาดสูงและสามารถเพิ่มคุณภาพความหอมของผลผลิต การกำหนดเป้าหมายการเพิ่มผลผลิตหรือ ลดต้นทุนในการผลิตในระดับพื้นที่หรือการยกระดับราคาผลผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ เป็นเกณฑ์พิจารณาให้ความช่วยเหลือในระดับที่แตกต่างกัน ฯลฯ พร้อมทั้งการพิจารณามาตรการสนับสนุน การปรับเปลี่ยนชนิดพืชเพาะปลูกหรือการปลูกพืชแบบผสมผสานที่มีโอกาสปรับตัวไปสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง เป็นทางเลือกให้เกษตรกร หรือ มาตรการสนับสนุนอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการยกระดับประสิทธิภาพ การผลิตทางการเกษตรและมีความเหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและโรคระบาดในพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๓.๔ การส่งเสริมทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพื่อให้สามารถปรับตัวและใช้โอกาสจากสภาพตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการสร้างช่องทางการตลาดที่มีความหลากหลายและการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ข้าวมีความแตกต่างซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีความสามารถในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มสูงขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตฤชา พิชนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๕๖๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑

E-mail: athipong@nesdc.go.th